

TANSZÉKI ÉRTEKEZLETEK

A félév első tanszéki értekezleteire október 25-én került sor. Egybehangzó vélemények alapján a hallgatói képviselők bátran és őszintén elmondták problémáikat, a nagyrészt a közösség véleményét képviselték. Örömmel nyugtázhathatjuk, hogy az előző évekhez képest jóval több tankör képviseltette magát. Az alábbiakban néhány tanszékvezető véleményét közöljük:

Építő- és Anyagvizsgáló Gépek Tanszék:

Kedélyes hangulatú beszélgetés volt. A felmerült kérdésekre döntő többségben sikerült mind a két felet megnyugtató megoldást találni.
Megjelenési arány: 66 %, nem jelent meg az 595. és 406. tankör képviselője.

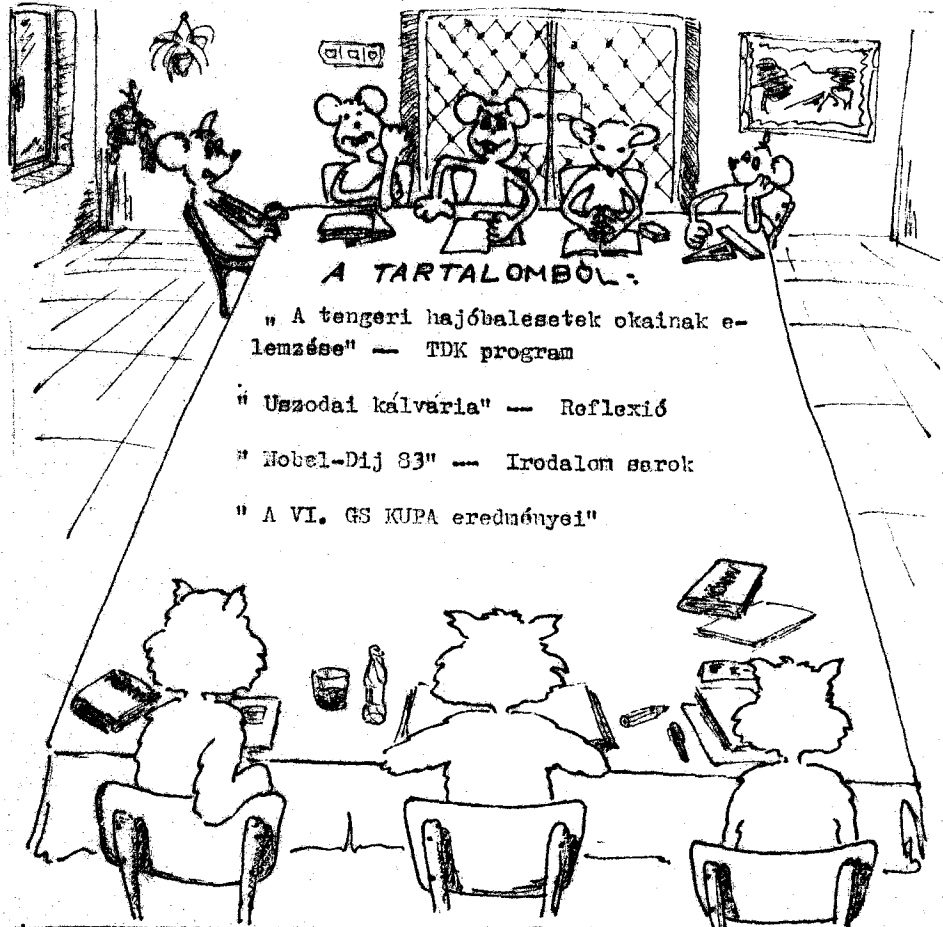
Vasúti Járművek Tanszék:

Józan, megalapozott észrevételek, igazán nagy problémafelvetés nélkül. Bár nem a tanszék hatáskörébe tartozik - de volt róla szó -, úgy látszik, sikerül megfelelő formát találni a Ganz-Mávaggal kötendő tárgyalásra.

Minden érintett tankör képviselője megjelent.

Gépjárművek Tanszék:

Jó légkörben, előre mutató problémafelvetések. A tanszékvezető az osztályfőnöki láncban keresztül meghívót küldött a képviselőknek, talán ezzel is magyarázható a 100 %-os jelenléti arány.

A TARTALOMBÓL:

"A tengeri hajóbalesetek okainak elemzése" — TDK program

"Uszodai kálvaria" — Reflexió

"Nobel-Díj 83" — Irodalom sarok

"A VI. GS KUPA eredményei"

Gépelemek Tanszék:

Nagyjából közösségi vélemények, valós problémák. A hallgatók néhány kérdésben tájékozatlanságot mutattak. A legtöbb felmerült probléma megoldására a lebonyolítási nehézségek miatt egyelőre nincs mód, a többi a körülményekhez képest teljesíthető.

Megjelenés: 63 %-os.

Nem küldte el képviselőjét
221, 222, 226, 312, 315 tk.

Matematika Tanszék:

A képviselők érdemlegesen

szóltak hozzá a napirendi pontokhoz. Szokatlan felkészültséget, tájékozottságot mutattak. Lényeges megoldatlan probléma nem akadt, de az új szigorlati rendszert sokan bírálták. Felmerült ötlet, hogy a jövőben esetleg matematikát nem tanuló ötéves hallgatókat is meg kellene hívni.

Megjelenés kb 80 %.

Ászity Sándor

KV tanulmányi felelős

TKK - PROGRAM

GÉPESZETI SZEKCIÓ

Elnök: Dr. Sváb János e. tanár
Titkár: Dr. Farkas Tamás e. adjunktus
Helye: J ép. 202

- Koncz István - Kovács Péter IV. évf.**
 Diagnosztikai berendezés digitális szimulációs vizsgálata
Konzulens: Dr. Péter Tamás e. adjunktus
 Matematika Tanszék
 Dr. Farkas Tamás e. adjunktus
 Gépjárművek Tanszék
- Prokxa Attila IV. évf.**
 Adagoló szivattyúk működésének "megbontás nélküli" ellenőrzése
Konzulens: Dr. Farkas Tamás e. adjunktus
 Gépjárművek Tanszék
- Szinger Imre - Szloboda Tamás III. évf.**
 Turbófeltöltő mérőberendezés mérőműszereinek hibaanalízise
Konzulens: Dr. Kalmár István e. docens
 Vasúti Járművek Tanszék
 Dr. Nagy László e. adjunktus
 Vasúti Járművek Tanszék
- Prokxa Attila - Lovász György IV. évf.**
 Tolatásbiztosító berendezés kifejlesztése
Konzulens: Dr. Farkas Tamás e. adjunktus
 Gépjárművek Tanszék
- Gáspár Péter - Takács György IV. évf.**
 Toronydaruk acélszerkezetének dinamikai vizsgálata analóg számítógéppel
Konzulens: Dr. Keisz István e. adjunktus
 Építő- és Anyagmozgató Gépek Tanszék
- Dorozsmai Károly - Szabó József V. évf.**
 Hidraulikus kotrógépek gépszerkezetének exilárd-sági méretezése számítógéppel
Konzulens: Gámes József e. tanársegéd
 Focskó László e. tanársegéd
 Építő- és Anyagmozgató Gépek Tanszék

HAJÓZÁSI SZEKCIÓ

Elnök: Dr. Benedek Zoltán e. docens
Titkár: Vass Tibor e. tanársegéd
Helye: J ép. 113.

- Bárdossy Zoltán hajós üzemmérnök**
 A csillagászati helymeghatározás pontossága és a pontosság növelésének módszerei
Konzulens: Vass Tibor e. tanársegéd
 Ugrócsky László tanszéki mérnök
 Közl. és Vállalati Gazdasági Oszt.
- Nemes házy Csongor hajós üzemmérnök**
 A tengeri hajóbalesetek okainak elemzése
Konzulens: Dr. Majtényi László e. adjunktus
 Közl. és Vállalati Gazdasági Oszt.
- Heinzing János hajós üzemmérnök**
 Egy korszerű személykötő utaskiszolgálási rendszerével szemben támasztott legfontosabb követelmények
Tansz. konzulens: Bujdosó László e. tanársegéd
 Közl. Vállalati Gazdasági O.
Ipari konzulens: Valkár István (MAHART)
- Bozók György okl. közlekedésmérnök**
 A magyar tengerhajózás működési körzetének elemző vizsgálata
Konzulens: Bujdosó László e. tanársegéd
 Közl. Vállalati Gazdasági Osztály

KÖZLEKÉDÉSGAZDASÁGI SZEKCIÓ

Elnök: Dr. Borotvás Elemér e. tanár
Titkár: Dr. Tóth Lajos e. adjunktus
Helye: R ép. 402.

- Hrivnák István - Mosócsi László V. évf.**
 A távolsági személyszállítási tarifaszabályozás hatására a szükségletek, valamint a menetdíjbevételek alakulására
Konzulens: Dr. Tóth Lajos e. adjunktus
 Közl. és Vállalati Gazdasági Oszt.
- Halmavánszki János V. évf.**
 Adott gépjármű műszaki állapotának meghatározására szolgáló módszerek ismertetése
Konzulens: Dr. Legesa Erika e. adjunktus
 Közl. és Vállalati Gazdasági O.
- Mezői Géza okl. jm. gépészmérnök**
 A V 43 mondyforgóváz javítása korszerűsítésének gazdasági elemzése
Konzulens: Tános Lászlóné dr. e. adjunktus
 Közl. és Vállalati Gazdasági Oszt.
- Zselé Csaba okl. jm. gépészmérnök**
 A nyitvatartási időn kívüli korszerű árutárolási technológiák vizsgálata
Konzulens: Dr. Legesa Erika e. adjunktus
 Közl. és Vállalati Gazdasági Oszt.
- Féi Béla okl. jm. gépészmérnök**
 Személygépkocsi karosszériajavítás műszaki változatainak vizsgálata
Konzulens: Dr. Legesa Erika e. adjunktus
 Közl. és Vállalati Gazdasági Oszt.

ENERGETIKAI SZEKCIÓ

Elnök: Dr. Konecsny Ferenc e. docens
Titkár: Kisdóka Lajos e. tanársegéd
Helye: J ép. 210

- Szűcs István IV. évf.**
 Trolibuszközeledés energetikai vizsgálata
Konzulens: Dr. Györik Albert e. adjunktus
 Dr. Havas Péter e. adjunktus
 Stráner Pál e. tanársegéd
 Vasúti Járművek Tanszék
- Ló Huy Thai V. évf.**
 Lokális hűtőrendszer változásának mérlegelési sikkarállásában helyezett fűtött körhengeren
Konzulens: Dr. Konecsny Ferenc e. docens
 Aero- és Termotechnika Tanszék
- Mészáros Gyula - Timár Péter - Orbán Balázs III. évf.**
 Tervek oszarnokok hőegyensúlyi folyamatának modellezése
Konzulens: Dr. Rohács József e. tanársegéd
 Aero- és Termotechnika Tanszék
- Matók Tamás - Molnár István III. évf.**
 Gazdaságos családihűtőfűtőterek tervezésének alapjai (Automatizált számítógépes tervezés)
Konzulens: Dr. Perjési István e. adjunktus
 Dr. Rohács József e. tanársegéd
 Aero- és Termotechnika Tanszék

VASÚTEGÉPÉSZ II. SZEKCIÓ

Elnök: Dr. Sostariós György e. docens

Titkár: Szabó András e. tanársegéd

Helyi J. ép. 208

1. **Mikla Sándor** okl. gépészmérnök
Kabinrendezői kocsik villamosjárás kialakítási szempontjai és visszerkeztetési vizsgálata
Konferencia: Dr. Balogh Vilmos e. adjunktus
Vasúti Járművek Tanszék
2. **Szilágyi Gyula** IV. évf.
Nagyvasúti villamos motorvezetői üzemeltetési vizsgálata
Konferencia: Stráner Pál e. tanársegéd
Vasúti Járművek Tanszék
3. **Lengyel Sándor** okl. gépészmérnök
Vasúti hálózati villamos nyomtávvezető vizsgálata inverterüzemű gépjárművekben
Konferencia: Szabó András e. tanársegéd
Dr. Zobory István e. docens
Vasúti Járművek Tanszék
4. **Losonczy Gábor** okl. gépészmérnök
Működésjelzők működési motorral való hajtásrendezés dimenziói folyamatok vizsgálata
Konferencia: Dr. Zobory István e. docens
Dr. Györfi Albert e. adjunktus
Stráner Pál e. tanársegéd
Vasúti Járművek Tanszék
5. **Szilágyi Gábor** IV. évf.
Működésjelző hajtásrendezés dimenziói folyamatok vizsgálata robotizált pályagerjesztés mellett
Konferencia: Dr. Zobory István e. docens
Vasúti Járművek Tanszék
6. **Barth Péter - Pénzes László - Pusztai Péter - Husócsy István - Szilágyi Gyula - Zábóri Eszter** IV. évf.
Tapasztalatok és komplex ergonomiai vizsgálatok a MÁV munkonyain
Konferencia: Dr. Kiss Iván e. docens
7. **Pénzes László** IV. évf.
Vasúti járművek ergonomiai vizsgálata (jelzőeszköz)
Konferencia: Dr. Kiss Iván e. docens
8. **Békési Eszter - Katona Tamás** III. évf.
A vasúti sínkocsis esztétikus vonatok kétcsészes vizsgálata
Konferencia: Dr. Nagy Sándor e. adjunktus
Központosított Automatika Osztály
Bertók Béla KN Vasúti Főosztály

ALAPTÁRSYI SZEKCIÓ

Elnök: Dr. Michalberger Pál e. tanár

Titkár: Dr. Péter Tamás e. tanársegéd

Helyi J. ép. 102.

1. **Veesernyés János - Csizmadia László** III. évf.
Statikus paraméterek változására optimizált nemlineáris dinamikus rendszer alkalmazás vizsgálata
Konferencia: Dr. Péter Tamás e. adjunktus
Matematika Tanszék
2. **Horváth Gábor** IV. évf.
Kvázikvivalens speciális dinamikus rendszerek paraméter vizsgálata
Konferencia: Dr. Péter Tamás e. adjunktus
Dr. Seits Károly e. docens
Matematika Tanszék
3. **Csizmadia László - Veesernyés János** III. évf.
Dinamikus rendszer output folyamatának spektrálanalízise speciális nemlineáris rendszerek esetén
Konferencia: Dr. Péter Tamás e. adjunktus
Dr. Seits Károly e. docens
Matematika Tanszék

4. **Rohla Márton** II. évf.

Asszimmetrikus nemlineáris rendszerek output folyamataira

Konferencia: Dr. Péter Tamás e. adjunktus
Matematika Tanszék5. **Horváth Gábor** IV. évf.

Dinamikus jelzéstávvezető-függvények és az elcsúszás függvények együttes analízise nemlineáris mechanikai rendszerek output-folyamatai esetén.

Konferencia: Dr. Péter Tamás e. adjunktus
Matematika Tanszék
Dr. Keresztés Albert e. adjunktus
Mechanika Tanszék6. **Bajnósi Ferenc - Sárosi András - Dudás György** III. évf.

Mechanikai kibontás modell teremtése, nemlineáris esztétikus gerjesztésű rendszerek vizsgálataira.

Konferencia: Dr. Péter Tamás e. adjunktus
Matematika Tanszék
Dr. Sárosi András e. adjunktus
Mechanika Tanszék

VASÚTEGÉPÉSZ I. SZEKCIÓ

Elnök: Dr. Horváth Károly e. tanár

Titkár: Nardai László e. tanársegéd

Helyi J. ép. 207.

1. **Krémer Miklós - Záhonyi Eszter** II. évf.
Direkt módszer a sztochasztikus vasúti pályagerjesztés gerjesztések generálására, mért spektrál sűrűségfüggvények alapján.
Konferencia: Dr. Péter Tamás e. adjunktus
Matematika Tanszék
Dr. Zobory István e. docens
Vasúti Járművek Tanszék
2. **Horváth Gábor - Peterdi János** II. évf.
Modellképzés fékezett vasúti jármű függősége, pályagerjesztésből származó dinamikus terhelésének meghatározásához
Konferencia: Dr. Zobory István e. docens
Vasúti Járművek Tanszék
Dr. Péter Tamás e. adjunktus
Matematika Tanszék
3. **Rodler Tamás - Szalai Róbert** II. évf.
Fékezett vasúti jármű vizsgálata digitális szimulációval
Konferencia: Dr. Zobory István e. docens
Vasúti Járművek Tanszék
Dr. Péter Tamás e. adjunktus
Matematika Tanszék
4. **Szócsey István** IV. évf.
Vasúti Járművek féktechnikai folyamatainak rendszermodellálási vizsgálata
Konferencia: Dr. Sostariós György e. docens
Vasúti Járművek Tanszék
Dr. Zobory István e. docens
Vasúti Járművek Tanszék
5. **Ásvity Sándor - Bogár Péter - Bohner András - Hahn István - Király József** III. évf.
A kerékbroncs-féktuskó rendszer mechanikai és hőtechnikai kibontásvizsgálata
Konferencia: Dr. Zobory István e. docens
Szabó András e. tanársegéd
Vasúti Járművek Tanszék
6. **Fossonyi Antal** IV. évf.
Kettőgerjesztésű egyenáramú villamosmotor ellenállásfokozás
Konferencia: Stráner Pál e. tanársegéd
Vasúti Járművek Tanszék
7. **Szilágyi Gyula** IV. évf.
Ventatójármű hajtáslánc terhelési viszonyai dinamikus feltételekben
Konferencia: Dr. Zobory István e. docens
Stráner Pál e. tanársegéd
Vasúti Járművek Tanszék

REPÜLŐGÉPÉSZ SZEKCIÓ

Elnök: Dr. Pásztor Endre o.tanár
Titkár: Dr. Rohács József o.tanárségéd
Helye: J ép. 302.

1. **D o B i n h H a i** IV. évf.
Égésfolyamattal működő belsőégésű motoron mért surlódási veszteség pontosítása külső hajtású motoron mért jellemzők segítségével
Konferencia: Dr. Pásztor Endre o.tanár
Aero- és Termoteknika Tanszék
2. **M a k a i György - M a r o s i Imre - V é b e r**
Alfréd IV. évf.
TVK-2 Helikopter hajtómű áramlási felületeinek tisztítás utáni viszonyosságainak vizsgálata
Konferencia: Dr. Pásztor Endre o.tanár
Aero- és Termoteknika Tanszék
3. **H o r v á t h Gábor** IV. évf.
Identifikációs eljárások ellenőrzésére szolgáló repülőgép rövid periódikus hosszirányú stabilitását leíró analóg modell létrehozása
Konferencia: Dr. Rohács József o.tanárségéd
Aero- és Termoteknika Tanszék
Dr. Frank Jenő o. adjunktus
Építő- és Anyagmozgató Gépek Tanszék
4. **H o g e d é s Ferenc** V. évf.
Matematikai modellek repülőgépek tényleges jellemzőinek azonosítására
Konferencia: Dr. Rohács József o.tanárségéd
Aero- és Termoteknika Tanszék
5. **H o g e d é s Ferenc** V. évf.
TU-154-es típusú repülőgép üzemanyagfogyasztását befolyásoló szerkezeti-üzemeltetési paraméterváltozások érzékenységi vizsgálata
Konferencia: Dr. Rohács József o.tanárségéd
Aero- és Termoteknika Tanszék

6. **G é c s y Miklós - H a j d u János - T ú t t ó**
László III. évf.

Repülőgép szárnyprofil aerodinamikai jellemzőinek számítási lehetőségei

Konferencia: Dr. Rohács József o.tanárségéd
Dr. Ferjesi István o. adjunktus
Aero- és Termoteknika Tanszék

KÖZLEKEDÉSI SZEKCIÓ

Elnök: Kövesd dr. Giliusz Éva o. docens.
Titkár: Dobrossy Gábor tud. szts.
Helye: H ép. 406.

1. **T r é g e r László** V. évf.
A gödöllői elővárosi autóbussz vonalak utasforgalmi vizsgálata az új autóbussz pályaudvar szempontjából
Konferencia: Dobrossy Gábor tud. szts.
Közlekedéstudományi Bizottság
2. **K o o c s i s** Edit III. évf.
Az összehangolt forgalomirányítás hatása Miskolc város tömegközlekedésére
Konferencia: Dr. Fény Ferenc o.tanárségéd
Közlekedéstudományi Bizottság
3. **P o s g a i Sándor** V. évf.
Debrecen város tömegközlekedésének helyzete és fejlődésének kérdései
Konferencia: Dr. Magyar István o. adjunktus
Közl. Vállalati Gazdasági Bizottság
4. **B é t l a k i László** V. évf.
A tömegközlekedés elsőségi bízósági infrastruktúra-jelentőse rendszer műszaki garanciák vizsgálata
Konferencia: Tanczos László dr. o. adjunktus
Közl. Vállalati Gazdasági Bizottság
5. **V a r g a Sándor** okl. közlekedéstudományi
A Bó-Buda - Miskolcra metróvonal megvalósítási vizsgálata
Konferencia: Tanczos László dr. o. adjunktus
Közl. Vállalati Gazdasági Bizottság

SZAKMAI NAP DÉLUTÁNI PROGRAM

November 15-én a délelőtti TDK konferencia után különböző szakmai programokra kerül sor.

Rövid előzetes a tervekben:

Közlekedéstechnikai és Szervezési Intézet szervezése:

- 1/ MOGX típusú személyi számítógép bemutatása
  - a gép ismertetése, programozási, felhasználási területe
  - kész programok bemutatása
- 2/ Mikroszámítógépek a közlekedésben
  - felhasználási lehetőségek;
  - műszaki adatok, programozás;
  - bemutató - kipróbálási lehetőség.
- 3/ Filmvetítés
  - A megújuló vasút - a MÁV fejlesztése;
  - Vagyati Vasúti átjáró - balesetek, okok;
  - Merjetek nagyok lenni - a Duna-Majna-Rajna csatorna építése;
  - Kisgépek nagy veszélyben - a nem közforgalmú repülés gépei;

- Végzetes tévedések - utasszállító gépek veszélyes helyzetben.

Járműgépészeti Intézet szervezése:

- 1/ Személyi- és kiszámítógép bemutató a J. ép. könyvtárban
  - Commodore, Sinclair ZX 81, Sharp PC1211 stb.;
  - működés közben megismerhetők a gépek sajátosságai, kezelésük.
- /Egy kérés: aki ez alkalommal szívesen bemutatná saját gépét, programjait, kérjük keresse fel dr. Sostarics György docent, J 423. szoba. Különösen nagy szükség lenne Sinclair Spectrum-ra./
- 2/ Szakmai filmek vetítése.

Építő- és anyagmozgató gépek tsz. szervezése:

- 1/ Bemutatkozik az Építőipari Gépesítő Vállalat.
- 2/ Gépi anyagmozgatással kapcsolatos filmek.

A végleges programról és a helyszínekről plakátok fognak tájékoztatni.

reflexió

"Torna óra". Hurrá, ma úszni megyünk!
Úszónadrág, törülköző, szappan, ... - ja, és úszósapka.

Már háromszor is mondták, de már majdnem elfelejtettük. Pedig ez a legfontosabb, nem tudjátok? Mert, ha mindenki egy hajszálát hozna a medencébe, akkor a lefolyó eltömődne, de az úszósapka ezt szerencsére megakadályozza, hiszen befedi a hajunkat - egészen pontosan csak egy töredékét. Sebaj, lényeg, hogy van.

Futás körbe, indulj! Egy, kettő, ... , hár, nyolc, ... Mikor megyünk már be a vízbe?

Pesszimista I.: - Úgy látszik, csak azért jöttünk ide, hogy ne az esőben kelljen a maratont futni.

Pesszimista II.: - Vagy azért, hogy megutasítsuk nekünk, hogyan néz ki ez az üvegépület belülről.

A kő vizes, közben úgy gondolják, hogy inkább félmagasan kútnak tovább.

Végre vége - a futásnak. Mindenki felgombolyítja a nyelvét, majd a feloszló zenei // hangfoszlányokra "melegíteni" kezd. Miután kellően letusoltunk a saját verejtékünkben, mehetünk szuszogni. Utána a vízbe!!! Micsoda katarzis!!!

Tudós: - In úgy hallottam, hogy felhevült testtel nem szabad a vízbe menni!

Rosszmájú: - Látszik rajtad, hogy a seregben is nagy légós voltál. Neked majd külön forraljuk a vizet!

Úszunk a gyönyörűségben. Egészen addig, amíg rá nem ébredünk, hogy bámerre is úszunk, betonnak útközben néhány tempó után: sekély a medence. Vajon kinek építették ilyenre?

Vajon a XI. kerületi óvodák részére, vagy a tizen-huszon éves fiatalok és sokadéves nemifiatalok részére? Miért nem építették normális mélységűre - akkor még úszni is lehetne benne! Lehet, hogy azért?

Itt az ellentétben azzal védekezhetne, hogy a mélyvízben nem lehet tanítani. A TF-en / a hasonló széles és hosszú medencében / már legalább öt éve használnak egy olyan egyszerű szerkezetet, amellyel pillanatok alatt lehet módosítani a medence mélységét. / Helyesleg olcsó is. /

A csipkelődések már nem egymás között folynak. A klóros víz csípi, marja a szemünket!

Aggódók: - Alig bírom nyitva tartani a szemem!
- Az enyém is nagyon véres már?

Tanár: - Akinek nagyon bántja a szemét, az menjen úblíteni!

Ketten nem bírják tovább, kiszállnak, többiek még bizakodnak.

Lassan, de biztosan múlik az idő - eljött ennek a kínos foglalkozásnak is a vége. Mentünk úblíteni. Az úblítésben már majd mindenkinek elviselhetetlenül fáj a szeme. Mit tegyünk, a következő óra műszaki ábrázolás előadás. Jó lenne elmenni rá, mert hamarosan ZH-t írunk, de egyre hevesebben marja szemünket a klór.

- Valaki menjen el orvoshoz és szerezzon szemcseppet, de az egész bandának! Ki akar elmenni?

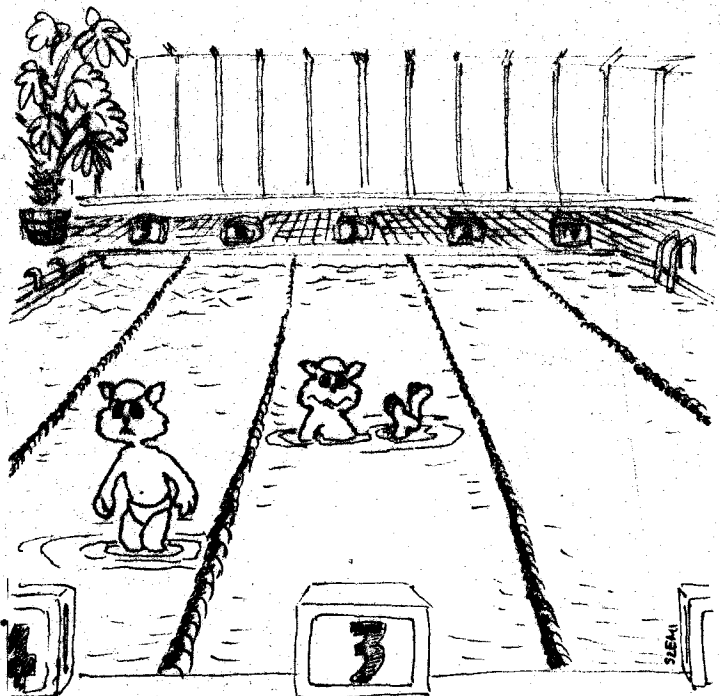
Némelyek nem várták meg a küldöncöt, egyenesen maguk mentek a rendelőbe, mások az előadásra indultak, ne halasszanak semmit.

Szerintetek mennyi ideig tart az út gyalog az uszodától a kollégiumig? Szerintem normális körülmények között kb. negyed óra; nos, most negyven percbe telt, amíg egy kis csoportunk eltámasztotta egymást addig. Több ízben meg kellett állniuk heveny fájdalom vagy könnyezés miatt. Szerencsére délutánra - mikor már nem volt több óránk - alább kezdett hagyni a csípés.

Utóhang: Ha már annyiszor kihangsúlyozták, hogy a létesítmény érdekében csak úszósapkában lehet a medencét használni, akkor a MI érdeklődésünkben miért nem hirdették ki, hogy hozzunk úszószemüveget is, mert a víz túl van klórozva???

Egy hétre rá akadt, aki el is felejtette.

- J.J. -

William Golding a II. világháború utáni angol írónemzedék legjelesebb tagja. Pályája nehezen indult; 1954-ben jelent meg első regénye „A legyek ura”, amelyet először 21 kiadó utasította vissza. Most, 30 évvel később ezért a művéért irodalmi Nobel-Díjat kapott. Ebből, a ma már klasszikusnak számító műből idéztünk néhány részletet.

Egy-két mondatot a történetről: Napvilosság-rencsétlenség során lakatlan szigetre vetődik egy csapat kisgyerekek. A 6-12 éves srácok megalapítják társadalmukat. Idillikus játéknak indul az egész. Felneveltek hiányában maguk próbálnak felnőni a helyzetük teremtette feladatokhoz. Tetteiket azonban egyre inkább az éhség és a félelem irányítja, a kialakuló gyerekes ellenségeskedések lassan a felnőttek társadalmát megszegyevítő kegyetlenségekhez vezetnek.

Simon ott maradt, ahol volt: Karcsú, barna szobor a lombok rejtékében. Még ha behátrta is a szemét, akkor is maga előtt látta, mint egy malékképet, a disznófejet, félig behátrt szemével, amelyet elhomályosított a felnőttek életének végtelen cinizmusa. Bask a szemek arról igyekeztek meggyőzni Simont, hogy mindent egybevetve, az élet rossz üzlet.

- Tudom!

Azon vette magát észre, hogy hangosan beszélt. Gyorsan kinyitotta szemét, újra megpillantotta a fejet, amely úrvendve vigyorgott a furosa fényben, nem törődve a legyekkel, a félrehányt belekkel, még aznál a méltatlansággal sem, hogy kardra van tűzve.

Simon félrenézett, ajkait nyaldosta.

Ajándék az állat számára. Hátha érte jön?

Simon úgy látta, hogy a fej egyetért vele. „Fuss el - mondta neki halkán a fej -, eriggy vissza a többiekhez! Hisz tréfa volt az egész!... Minek törődnél vele! Nem volt igazad, mindössze erről van szó. Talán a fejfájás tette, talán elrontottad a gyomrodat. Eriggy vissza gyermekem” - mondta csöndesen a fej.

Simon felvetette fejét, érezte nedves haja súlyát, felnézett az égre. Végre-valahára felhőket látott az égen, nagy, torony alakú tömegeket, szürke, vajszínd és rézvörös felhőket, amelyek lassan húztak el a sziget fölött. Réerezkedtek a földre, gyötrelmes hőséget sajtoltak föléje, amely peroról-perere nőtt. Még a pillangók is menekültek a tisztásról, ahol az állatfej szégyentelentül vigyorgott és csöppögött. Simon újra lehajította

IRODALOM

SAROK

fejét, vigyázva arra, hogy a szemét ki ne nyissa, még a tenyerével is betakartha. A fák alatt nem voltak árnyékok, gyöngystréke csúszd urolkodott mindenütt, a valóság határozatlan, oszloka látomásá torkult. A felhalmozott belek fekete légyosonóva váltostak, amely úgy szimögött, mint egy fűrés. Egy idő múlva a legyek megtalálták Simont. Felrészítették magukat verejtékben, ittak belőle. Orrlikába bájta, bakot ugrottak combjain. Feketeek voltak, opálosan süldek, megundálhatatlan sorozékban ereszkedtek rá, azonban Simonnal pedig a Legyek Ura hangtalanul vigyorgott a kardn. Végül is Simon feladta a harcot, s kinyitotta a szemét: újra meglátta a fehér fogakat, a megtört szemeket, a vért... s ez az ősrégi felismerés nem engedte el többé tekintetét. Jobb halántékon egy ér belesajdult az agyvelőjébe.

„A fekete égen kékesfehér seb nyílt. A következő pillanatban éles dörrenés csapott külsőjük, mint egy óriási ostor. Az énekző megtelt rémülettel.

Üld meg az állatot! Vágd el a torkát! Ontsd ki a vért!

A rémület újabb vágásokat fakasztott, követelőző, égő, vak vágásokat. Újabb kékesfehér seb nyílt a magasan, nyomában kényszerű robbanás. Az apróságok sikoltottak, elmenekültek az erdő pereméről, egyikük vak rémületben áttört a nagyok gyűrűjén.

-Jön!...Jön!

A kör patkó alakban szétnyílt. Az erdőből egy sötét alak mászott elő, bizonytalan mozdulatokkal közeledett. Az állat? Közeledtére a sikoltás még eszelősebben szólt: gyötrelmes jajongás. Az állat botladozva behatolt a patkóba.

Üld meg az állatot! Vágd el a torkát! Ontsd ki a vért! Végezz vele!

Botok suhantak, az új kör szája ropogva összeszocskodott. Sikoltás! Az állat a kör külsőjén térdelt, karjaival védte arcát. Kiáltozott. Azt kiabálta megint a sikeltő lárzában, hogy valamilyen holttest felszik egy dombon. Minden erejét megfeszítve tovább mászott, áttört a

körön, majd a szikla meredek széléről lezuhant a homokba. A tömeg azonnal utánavevte magát, leugrott a szikláról, rátapomott az állatra, üvöltött, ütötte, tépte, harapta. Szó nem hallatszott, más mondat nem látszott, mint a fogak és körmök szaggatása."

„Megbotlott egy gyökérben, az üldözni kiáltozás felerősödött. Láttam, hogy az egyik kutyahó újjábe borul, egy lángnyelv a válláig csap, arrébb a víz csillogása látszott. Aztán felbukott, tengelye körül forogva a meleg homokban, s felemelt karokkal védekezve, kegyelemért rímködött.

Felkászálódott, újabb borsalmakra készen. Egy magas, ellenszél sapkát pillantott meg maga fölött. Fehér sapka volt, a sülső ellenszél fölött korona és vasmacska arany levelek kúszt. Fehér vászonruhát látott, vállpántot, revolvért, s egy sor aranygombot egy egyenru-

hán.

A homokban egy tengerésztestit állt, meghökkenve, gyanakodva nézett le Ralphra. Háta mögött nagy csónak látszott, orrával a parton, két matróz állt mellette, egy harmadik a csónak táján géppisztolyt tartott.

– Meglátjuk a füstöt – mondta. – Mit csináltak ti itt? Háborút játszottatok, vagy ilyesfélért?

Ralph bólintott.

A tiszt szemügyre vette a kis madárijesztőt. Sürögően elkélne ennek egy fürdő, hajvágás, egy sebkezdő s egy jó adag sebkezdő.

– Remélem, senkit sem ütöttek meg? Holttest nincs a szigeten?

– Csak kettő. Illetve már az sincs.

A tiszt lehajolt, és Ralph szemébe nézett.

– Kettő? Megölték őket?

Ralph bólintott. Háta mögött az egész sziget bormongott a tüstől. A tiszt tapasztalatból tudta, hogy az emberek mikor mondanak igazat. Haltan füttyentett egyet."

Az élet párosan szép – mondják. Am egy adott környezetben, néhány embernek /talán sokaknak?/ nem adatik meg ezt a „saját bőrén” érezni. Különbösképpen akkor, ha ez a bizonyos környezet főként azonos neműekből áll. S a válaszviselkedés gyakran irraciólis érzések „szelfedezéséhez” vezet.

Am alábbi írás egy bizonyos alapállást vállal. De talán érdemes elgondolkozni: valahol, talán nem is olyan messze tőlünk létezik egy fordított szereposztás is...?

A nagy ő/kis/?

Kedves Bea, Anikó!

Olyan jól elbesszélgettünk. Ti nem vagytok olyanok, mint a többi lány. Ti mások vagytok, mint a társaitok. Milyen érdekes! Ugyanott élték, és Ti mégsem gondoljátok úgy, hogy elszaladt veletek az idő. Valóban, egy húsz éves lánynak még sok alkalma lesz, hogy igazi társat találjon magának.

Igazatok van, valóban csúnya dolog az, ha valaki reggel nem köszön az első éjszakai „szállásadójának”. Az sem szebb, ha valaki csak egy hétig hagyja, hogy a hölgy, kinek szíve őt választotta, mossan, vasaljon rá. Abban is egyetértetek, hogy nem tudnátok boldogok lenni egy olyan fiúval, aki a múlt héten még a barátjátokként jött hozzátok, s jövő kedden a tiétektől is megvált. A férjfogásról is pontosan azt mondtátok, amit „kellott”.

De... Mondjátok! Hogy lehet, hogy külön-külön

mind ezt mondjátok, Bea, Katik, Anikó? És mégis. Milyen sokan vannak, akik szidják azokat a rossz fiúkat! Hogy mennyire hagyják, hogy üstökeik ünnepe vessze őket. Hogy a rájuk jutó öt-hat lány az áldozatuk legyen. Az övök. A fiúk.

Vidéken egy tanárképző főiskolán általában rajta a város szeme. Mit csinálnak a lányok. Azok a kis... Aztán meg, kít is találhatnának ott? Nem valószínű, hogy fehér lovon járó hercegeket. Jaj! Hogy ti nem is rájuk vártok? Hát kire? És aztán, ha egy kis faluban találtok állást, ott is látja minden ember, mit csinál a tanár néni.

Sietni kell. Minden alkalmat megragadni, nehogy egy fiú is elveszzen.

Am ördögbe is! Hát nem érzitek, hogy önmagatok hitványvági nyilatkozatát állítjátok ki? Egy 24 éves nő még nem készt le mindent. /Sőt!/ Igaz, egy 19 éves lány, aki nem érzi igazán, mennyit ér, az már lehet, hogy soha nem fogja megtalálni, hol a helye.

Hogy akartok ti egyenjogúságot? Nehogy egyszer is kezedényeztetek, mert még sikerül. Csak várjatok, kellessétek magatokat! Menjetez szép fizléstelenül kifestve, miniszoknyában, neccharisnyában egy klubbal Ott biztos találtok egy magatoknak való jóképű alkoholistát. Vagy egyetemistát egy éjszakára. Sok szerencsét hozzá. De ha egyszer ismerkedni támad kedvetek, szívesen beszélgetünk veletek. Nem kell hozzá disco, sötétség, zaj. Elég két szék, egy téripad és sok őszinte nyíltság. Szeretünk titeket. És szeretnénk tisztelni is.

— és —